

Luka Brčko, Bosna i Hercegovina

OKOLIŠNA I DRUŠTVENA PROCJENA ZA EBRD

Netehnički sažetak

Oktobar 2016

Projekat: Luka Brčko, Bosna i Hercegovina – Okolišna i društvena procjena za EBRD
Izveštaj: Netehnički sažetak
Pripremio: ENOVA d.o.o. Sarajevo (Konsultant)
Finansira: Evropska banka za obnovu i razvoj

Sadržaj

1	UVOD	3
2	OPIS PROJEKTA.....	3
3	PRAVNI ZAHTJEVI	5
4	OSNOVNI USLOVI	6
5	IDENTIFIKACIJA I KARAKTERIZACIJA UTJECAJA	8
6	UPRAVLJNJE UTJECAJIMA I PROBLEMIMA, MONITORING I NADGLEDANJE	14
7	ZAKLJUČAK	18
8	KOMUNICIRANJE S JAVNOŠĆU	18

1 UVOD

Europska banka za obnovu i razvoj ("EBRD" ili "Banka") razmatra davanje zajma Bosni i Hercegovini za financiranje nadogradnje cestovnog i željezničkog pristupa luci Brčko i modernizaciju postrojenja u luci Brčko. Projekt će provoditi Vlada Brčko Distrikta ("BD").

Projekt se nalazi u kategoriji "B" sukladno EBRD Okolišnoj i društvenoj politici (ODP) (2014).

Ovaj Netehnički sažetak (NTS) prikazuje sažetak projekta u smislu okolišnih i društvenih prilika, utjecaja na okoliš i društvo i preporučene mjere ublažavanja i kako bi se zadovoljila EBRD Okolišna i društvena politika i provedbeni zahtjevi (PZ) (2014).

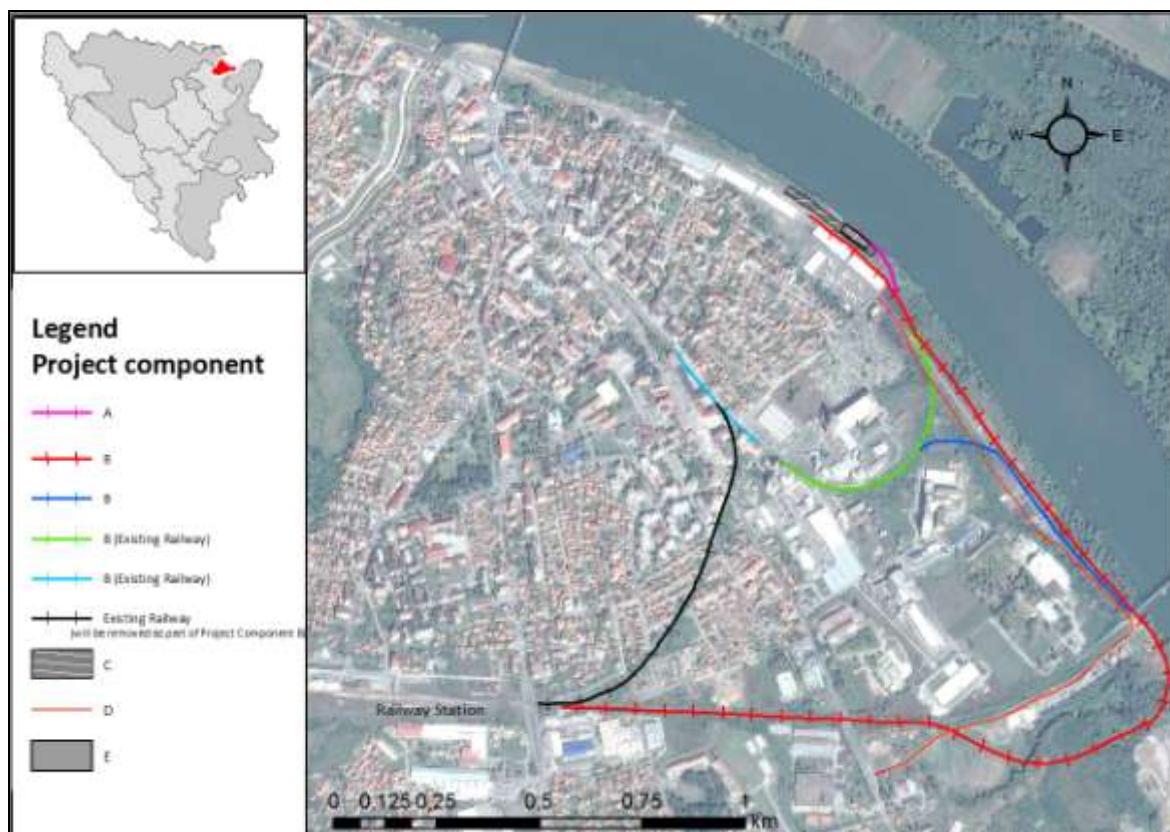
2 OPIS PROJEKTA

Projekt se sastoji od sljedećih pet komponenti:

- **Komponenta A: Izgradnja željezničke pruge do Luke Brčko na dijelu kranske staze:** ova komponenta uključuje produženje postojećeg 2.500 m dugog kolosijeka unutar Luke za dodatnih 263 m. Cilj i svrha ove komponente je da se osigura direktna veza utovarno-istovarnog platoa sa željezničkom stanicom Brčko Novo. Izgradnja ove poveznice će omogućiti izbjegavanje nepotrebnih radnih operacija u Luci što će značajno smanjiti vrijeme potrebno da se utovari/istovari teret na/sa vagona na plato i prijem i ispraćanje vozova na/sa željezničke stanice Brčko Novo. Time će se smanjiti trajanje ciklusa prijema/ispоруke vozova između Luke i željezničke stanice Brčko Novo.
- **Komponenta B: Rekonstrukcija industrijskog kolosijeka između Luke Brčko i željezničke stanice Brčko Novo i rekonstrukcija poveznice sa industrijskom zonom:** Ova komponenta se odnosi na uklanjanje duplog kolosijeka u dužini od 400 m i izgradnju/rekonstrukciju 4.500 m kolosijeka koji povezuje Luku sa željezničkom stanicom Brčko Novo. Time će se značajno poboljšati mobilnost, sigurnost i troškovi i vrijeme transporta. Željeznička stanica Brčko Novo je za industrijskom zonom povezana željeznicom.
- **Komponenta C: Izgradnja asfaltnog platoa sa drenažom oborinskih voda:** Ova komponenta se odnosi na izgradnju asfaltnog platoa i sistema drenaže oborinskih voda na prostoru lučkog kranskog platoa, što će omogućiti bolju manipulaciju vozila preko željezničkih kolosijeka na dijelu kranske staze. Nosiva struktura asfaltnog platoa je izvedena od armirano betonskih šipova debljine 55 cm, položenih preko 39 pilona promjera 800 mm. Ukupna dužina platoa će biti oko 85 m, a širina će varirati do 10,72 m do 14,04 m.
- **Komponenta D: Rekonstrukcija pristupnog puta od Bijeljinske ceste do Luke Brčko:** Ova komponenta se odnosi na rekonstrukciju postojećeg 900 m dugog pristupnog puta koji povezuje Luku Brčko sa mrežom javnih puteva u BiH.
- **Komponenta E: Nabavka i ugradnja lučkog kрана:** Ova komponenta se odnosi na kupovinu i ugradnju lučkog kрана kapaciteta 16,0 / 27,5 tona. Luka Brčko ima dva lučka kрана stara preko 50 godina sa kapacitetom utovara od 6,5 tona. Razlog kupovine novog kрана je starost postojećih kranova i potreba za rukovanjem većim teretima koji premašuju kapacitet postojećih kranova. ("Projekt").

Netehnički sažetak

Luka Brčko – Okolišna i društvena procjena za EBRD

Slika 1: Prikaz projektnih komponenti (izvor: ENOVA d.o.o. Sarajevo)

Nakon implementacije Projekta, luka Brčko će imati središnju ulogu u pružanju međusobne povezanosti s kopnenim transportom (cesta, željeznica), te će biti bitna tranzitna tačka od i do industrijskih postrojenja u Bosni i Hercegovini, doprinoseći multimodalnosti.

Luka Brčko se nalazi u sjeveroistočnom dijelu Bosne i Hercegovine, na desnoj obali rijeke Save, plovnosti klase IV, prosječnog razdoblja navigacije od 260 dana / god. Od septembra 2006. godine, luka Brčko ima status međunarodne luke. Kroz luku je moguće postići izravan protok robe na rijeci Savi sa lukama zapadne i istočne Europe na Dunavu, kao i lukama u Sjevernom i Crnom moru. Osnovna djelatnost Luke Brčko je rukovanje i skladištenje robe.

Tvrtku Luka Brčko osnovala je Vlada BD za pružanje usluga u području riječnog, riječnog i željezničkog i drugih kombiniranih vrsta transporta do pravnih i fizičkih osoba iz BiH i inozemstva.

Projekt posjeduje ekološku dozvolu za:

- izgradnju željezničke pruge do Luke Brčko na dijelu kranske staze,
- izgradnju industrijskog kolosijeka između Luke Brčko i željezničke stanice Brčko Novo i rekonstrukcija poveznice sa industrijskom zonom,
- izgradnju asfaltnog platoa sa drenažom oborinskih voda i
- rekonstrukciju pristupnog puta od Bijeljinske ceste do Luke Brčko, u skladu s lokalnim propisima.

Ekološku dozvolu je izdalo Odjeljenje za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove Vlade Brčko Distrikta BiH u novembru 2011. godine.

3 PRAVNI ZAHTJEVI

Lokalni zahtjevi

Brčko distrikt ima vlastiti pravni okvir u gotovo svim oblastima upravljanja. Statut BD propisuje da Ustav BiH, kao i drugi zakoni i odluke institucija BiH koji su na snazi, su izravno primjenjivi na cjelokupnoj teritoriji Brčko distrikta. Nadalje, bilo koji zakon ili odluka koju donesu vlasti Distrikta moraju biti u skladu sa zakonima i odlukama institucija BiH.

Proceduru izdavanja okolišnih dozvola u BD reguliraju:

- *Zakon o zaštiti životnog okoliša*¹, i
- *Pravilnik o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš i objekata koji se mogu graditi samo uz posjedovanje okolišne dozvole*².

Unutarnji plovni putovi i luke za riječni-plovni promet koje dopuštaju prolaz brodovima preko 1.350 tona, trgovačke luke, pristaništa za utovar i istovar povezani s kopnom i vanjskim lukama koji mogu primiti plovila od preko 1.350 tona podliježu obveznoj procjeni utjecaja na okoliš i proceduri izdavanja dozvole.

Za izgradnju željezničkih i intermodalnih pretovarnih objekata i intermodalnih terminala, Studija utjecaja na okoliš ovisi o procjeni Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove. Ako Odjeljenje ocijeni da nije potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš, samo se podnosi zahtjev za okolišnu dozvolu, u protivnom je procjena obavezna.

Proceduru izdavanja vodnih akata u BD reguliraju:

- *Zakon o zaštiti voda*³ - regulira izdavanje Vodozaštitne saglasnosti koja se izdaje u slučaju upotrebe vode. Izgradnja luka je na popisu aktivnosti koje zahtijevaju Vodozaštitnu saglasnost
- *Zakon o vodama RS*⁴ - regulira izdavanje Vodne saglasnosti i dozvole, koji moraju biti izdane za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih objekata i postrojenja koji mogu mijenjati ustaljeni vodni režim ili na koje vodni režim ima utjecaj.

Izdavanje Lokacijskih uslova, Odobrenja za građenje i Upotrebne dozvole regulisano je *Zakonom o prostornom planiranju i građenju BD*⁵.

Lokacijski uslovi, Odobrenje za građenje i Upotrebna dozvola na nivou BD su obavezni za izgradnju željezničke pruge do Luke Brčko na dijelu kranske staze, premještanje/ izgradnju industrijskog kolosijeka između Luke Brčko i željezničke stanice Brčko Novo, izgradnju asfaltnog platoa sa drenažom oborinskih voda i rekonstrukciju pristupnog puta od Bijeljinske ceste do Luke Brčko. Prema gore navedenom zakonu, Lokacijske uslove izdaje Odjeljenje za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove, dok Odobrenje za građenje i Upotrebnu dozvolu izdaje Odjel za javnu bezbjednost.

EBRD zahtjevi

Projekti koje financira Banka trebaju da ispunjavaju sljedeće provedbene zahtjeve (PZ): PZ 1: Procjena i upravljanje okolišnim i društvenim utjecajima i pitanjima; PZ 2: Radna snaga i uslovi rada; PZ 3: Sprečavanje i kontrola zagađenja; PZ 4: Zaštita zdravlja i sigurnost na radu; PZ 5: Otkup zemljišta, nedobrovoljno preseljenje i ekonomsko raseljavanje; PZ 6: Očuvanje biološke raznolikosti i održivo upravljanje živim prirodnim resursima; PZ 7: Autohtono stanovništvo; PZ 8: Kulturno nasljeđe; PZ 9: Financijski posrednici; PZ 10: Objavljivanje informacija i uključivanje interesnih grupa.

EU zahtjevi

¹ Službeni glasnik BD BH, br. 24/04, 01/05, 19/07, 09/09

² Službeni glasnik BD BH, br. 30/06

³ Službeni glasnik BD BH, br. 25/04, 01/05 and 19/07

⁴ Službeni glasnik RS, br. 10/98 and 51/01

⁵ Službeni glasnik BD BH, br. 17/08

Projekti koje financira Banka trebaju da ispunjavaju sljedeće zahtjeve EU u području zaštite okoliša i zaštite zdravlja i sigurnosti: Direktiva 2011/92 / EU o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (izmijenjena i dopunjena Direktivom 2014/52 / EU) (EIA direktiva); Direktiva 2000/60 / EZ kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na području politike voda (Okvirna Direktiva o vodama); Direktiva 89/391 / EEC Uvođenje mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu; Direktiva 89/654 / EEC o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za radno mjesto; i Direktiva 92/57 / EEC o provedbi minimalnih sigurnosnih i zdravstvenih uvjeta na privremenim ili pokretnim gradilištima.

EU i drugi međunarodni standardi

Sljedeći EU i međunarodni standardi primjenjivi su na Projekt: ISO 14001: 2004 Sistem upravljanja okolišem; ISO 9001: 2008 Standard za upravljanje kvalitetom, i OHSAS 18001 Sistem upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu.

Procjena usklađenosti

Vlada BD zadovoljava zahtjeve lokalnog zakonodavstva iz oblasti okoliša, društva i zdravlja i zaštite na radu te je u velikoj mjeri usklađena sa zahtjevima EBRD/EU. Kompanija Luka Brčko, u dijelovima gdje će se provoditi dijelovi Projekta, nije u potpunosti u skladu sa zahtjevima propisa iz oblasti zdravlja i zaštite na radu.

4 OSNOVNI USLOVI

Tabela koja slijedi rezimira ključne nalaze koji se tiču osnovnih okolišnih i društvenih uvjeta za projektne lokacije.

Tabela 1: Osnovno okolišni i društveni uslovi

Aspekt	Osnovni uslovi
Klimatski faktori i klimatske promjene	Klima na području Brčko Distrikta je umjereno-kontinentalna. Prosječna temperatura zraka: 11,5 °C. Prosječna količina padalina: 785 mm. ⁶ Nema dodatnih detaljnih podataka o klimatskim značajkama.
Kvalitet zraka	Dostupni podaci o kvaliteti zraka u Brčko Distriktu odnose se na analizu najnovijih podataka o kvaliteti zraka na području Brčko Distrikta, prikupljenih u razdoblju od 01.08. do 31.08. 2012. godine sa monitoring stanice Brčko Distrikta za sljedeće onečišćujuće supstance: CO (8h i 24h vrijednosti), NO ₂ (1h i 24h vrijednosti) i PM ₁₀ (1h i 24h vrijednosti). Prema dostupnim podacima ⁷ , izmjerene koncentracije CO, NO ₂ i PM ₁₀ bile su niže od graničnih vrijednosti, maksimalnih dopuštenih vrijednosti i vrijednosti upozorenja propisane pravnim okvirom za kvalitetu zraka ⁸ što ukazuje na dobru kvalitetu zraka. Kompanija Luka Brčko provodi vlastito ispitivanje kvaliteta zraka (jednom u 3 godine ⁹), u skladu s Ekološkom dozvolom i Planom aktivnosti – Ekologija ¹⁰ . Mjerenja imisije onečišćujućih supstanci provedenih u martu 2014. pokazuju da su izmjerene koncentracije PM ₁₀ , NO ₂ , CO i O ₃ bile niže od graničnih vrijednosti i maksimalne dopuštene vrijednosti.
Buka	Podaci o ambijentalnoj buci nisu dostupni u BiH, jer se praćenje nivoa buke ne provodi redovito te stoga nema podataka o ambijentalnoj buci za komponente Projekta koji se nalaze u urbanom području Brčkog. U skladu sa Ekološkom dozvolom i Planom aktivnosti – Ekologija, Luka Brčko vrši mjerenje ambijentalne buke unutar luke jednom godišnje na pet lokacija u sklopu industrijske zone u luci. Luka se nalazi u zoni VI - industrijska, skladišna i servisna područja i transportni terminali, bez stambenih jedinica. Dopuštene razine buke za zonu VI su: 70 dB (a) danju i noću, a vršna razina je L ₁₀ = 80 dB (a), a L ₁ = 85 dB (a).

⁶ Na temelju meteoroloških podataka iz satelita za praćenje dostupnih na <http://en.climate-data.org/location/26031/> (pristupljeno: Juli 31, 2016)

⁷ Vlada Brčko Distrikta – Odjeljenje za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove, *Analiza prikupljenih podataka o kvalitetu zraka na području Brčko distrikta BiH za period od 01.08.do31.08.2012*, Septembar, 2012

⁸Pravilnik o graničnim i ciljanim vrijednostima kvaliteta zraka, pragovima informiranja i uzbune Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik BD BH, br. 18/11)

⁹Posljednje mjerenje kvaliteta zraka je izvršeno u martu 2014. godine i uključivalo je sljedeće onečišćujuće supstance: PM₁₀, NO₂, CO i O₃

¹⁰ Izradio Energo Sistem d.o.o. Brčko, 01. 04. 2016.

Netehnički sažetak

Luka Brčko – Okolišna i društvena procjena za EBRD

Aspekt	Osnovni uslovi
	<p>Mjerenje razine buke provedeno u aprilu 2016. bilo je u rasponu 45 - 69,7 70 dB (a), a ispod dopuštenih razina buke.</p> <p>Tijekom terenskog obilaska (provedenog 3. augusta 2016.) identificirana su stambena područja koja mogu biti pogođena povećanjem ambijentalne buke tijekom faze izgradnje koja se odnosi na obnovu, sanaciju i modernizaciju Luke Brčko.</p>
Hidrogeologija i vodni resursi	<p>Hidrogeološke značajke Brčkog karakterizira regija propusnih vodnih tijela inter-granulirane i frakturane poroznosti.</p> <p>Većina terena koji pripada luci sastoji se od aluvijalnih sedimenata kao što su pijesak i šljunak različitih veličina zrna i nešto glinovitih intruzija. Aluvijalne pješčane naslage su vrlo propusne (izlivanjem opasnih tekućina je teško rukovati). Opasni tekući otpad može brzo prodrijeti kroz pijesak i doprijeti do podzemnih vodonosnika i rijeke Save (Projektna komponenta C će doprinijeti poboljšanju odvodnje površinskih voda i upravljanju kvalitetom vode).</p> <p>Glavni vodotok je rijeka Sava.</p> <p>Prostorije kompanije opskrbljuju se vodom iz sistema lokalnog vodovodnog sistema BD.</p> <p>Ne postoji postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda u Brčkom. Kompanija ne vrši tretman kišnih otpadnih voda (koje se infiltriraju u tlo i odvođe u rijeku Savu) i komunalnih otpadnih voda (koje se odvođe u kanalizacionu mrežu BD).</p> <p>U skladu sa Ekološkom dozvolom¹¹, Vodnom saglasnosti¹² i Planom aktivnosti – Ekologija¹³ kompanija obavlja mjerenje kvalitete otpadnih voda jednom godišnje.</p> <p>Mjerenja provedena u aprilu 2016. pokazala su da su analizirani parametri ispod graničnih vrijednosti propisanih <i>Pravilnikom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u javnu kanalizaciju</i> (Službeni glasnik RS, br. 44/01)¹⁴. Voda u rijeci Savi oko područja za vezivanje plovila može sadržavati tragove boja koje sadrže teške metale ili organometalne biocide za smanjivanje rasta vodenih organizama na trupovima plovila i ulja, masti, druge boje, otapala itd</p>
Geologija i stabilnost terena	<p>Geološke značajke projektnog područja karakteriziraju kvartarni holoceni i pleistocenski nanosi i močvarni sedimenti: šljunak, pijesak i glina.</p> <p>Kao temeljni materijal, dobro zbijen pijesak može izazvati određene probleme pod utjecajem prirodnih faktora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utjecaj površinske vode može uzrokovati ispiranje pijeska i uzrokovati pojavu šupljina ispod izgrađenog područja (ceste, betonske ploče, spremišta). • Utjecaj potresa može uzrokovati ukapljivanje pijeska što uzrokuje slične probleme kao ispiranje pijeska. <p>Prema informacijama dobivenim od osoblja Luke i vizualnim pregledom, postoje manje pojave ispiranja pijeska na području luke, ali one se mogu lako reparirati.</p> <p>U pogledu stabilnosti terena, Brčko i područje luke smatraju se stabilnim terenom. Na području Luke, rijeka ne meandrira tako da je riječna erozija korita relativno niska, što upućuje na stabilnost korita. Kranska betonska platforma na kojoj su smješteni lučni kranovi su fundirani na šipovima. Prema vizualnom pregledu, platforma je u dobrom stanju. Imajući u vidu velike poplave koje su se dogodile u maju 2014. godine, Luka je bila poplavljena, ali bez strukturnih oštećenja na platformi, što upućuje da je područje gdje su smješteni kranovi stabilno. Međutim, preporučuje se vizualna kontrola površina unutar luke i strmih padina (prirodnih i izgrađenih) nakon svake pojave bujičnih kiša, topljenja snijega, poplava, nagle promjene razine rijeke i potresa.</p>
Upotreba zemljišta	<p>Područje obuhvaćeno Projektnim komponentama A-E trenutno sačinjavaju urbanizirane površine, izgrađena industrijska zona, skladišta i ostali objekti Luke Brčko, klasificirani kao izgrađeno zemljište.</p>
Tlo	<p>Cijelo Projektno područje se odlikuje dubokim aluvijalnim tlima, tzv. hidromorfnim glejnim tlima.</p> <p>Ne postoje podaci o kvaliteti tla na području Brčkog.</p> <p>U skladu sa Ekološkom dozvolom¹⁵ i Planom aktivnosti – Ekologija¹⁶ kompanija je dužna provoditi dobre prakse upravljanja otpadom kako bi izbjegla onečišćenje tla. Kompanija ne upravlja opasnim otpadom na adekvatan način, jer ga odlaže i tretira kao komunalni otpad.</p> <p>Na temelju nalaza tijekom terenskog obilaska i vizualnog pregleda područja Luke, tlo na području Luke je vjerojatno onečišćeno ugljikovodicima, uljima, mastima, kemikalijama, otapalima, itd. (odnosi se na sadašnje stanje manipulativnog platoa) od aktivnosti u luci, jer manipulativne površine ne posjeduju</p>

¹¹Izdalo Odjeljenje za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove Vlade Brčko distrikta 16.04.2014. i važi za period od pet godina

¹² Izdalo Odjeljenje za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove Vlade Brčko distrikta 26.06.2015. i važi do 31.12.2016.

¹³ Izradio Energo Sistem d.o.o. Brčko, 01. 04. 2016.

¹⁴ *Pravilnik o uslovima ispuštanja otpadnih voda u javnu kanalizaciju* (Službeni glasnik RS, br. 44/01) je na snazi u Brčko Distriktu

¹⁵Izdalo Odjeljenje za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove Vlade Brčko distrikta 16.04.2014. i važi za period od pet godina

¹⁶ Izradio Energo Sistem d.o.o. Brčko, 01. 04. 2016.

Netehnički sažetak

Luka Brčko – Okolišna i društvena procjena za EBRD

Aspekt	Osnovni uslovi
	vodonepropusni sloj, odgovarajući sistem odvodnje i tretman otpadnih voda.
Biološki i ekološki resursi	<p>U pogledu bioloških i ekoloških resursa, Projektno područje odlikuje se degradiranim područjem modificiranih/ umjetnih površina gradskog područja Brčkog i industrijske zone Luke Brčko (asfaltirane ulice, industrijske zone i sl).</p> <p>Tijekom terenskog obilaska, identificirane su životinjske vrste koje su se prilagodile uslovima degradiranih staništa, kao što je <i>Cichorium intybus</i> (cikorije), <i>Ambrosia artemisiifolia</i> (ambrozija), vrste iz roda <i>Equisetum</i> (preslice) i vrste iz porodice <i>Poaceae</i> (trave). Također su uočene različite sorte kultivara u parkovima u urbanom području (<i>Prunus spinosa purpurea</i> – crvenolisna višnja), zajedno s vrstama iz porodice <i>Poaceae</i> (trave).</p> <p>Projektne komponente E, C i A nalaze se u blizini rijeke Save (na udaljenosti od otprilike 20-50 m). Rijeka Sava je bogata ribom. Riblji fond je vrlo bogat i raznolik, a obuhvaća sve vrste riba koje žive u rijekama u ravninama. Najčešće pronađene riblje vrste su: šaran, som, štika, smuđ, deverika, pomfret, amur, smuđ (unesena azijska vrsta), mrena i grdobina.</p>
Zaštićena područja	Nisu identificirana zaštićena područja u okviru Projektnog područja tijekom terenskih obilazaka i istraživanja.
Krajolik i vizualni aspekti	<p>Područje koje je obuhvaćeno komponentama Projekta A-E predstavljeno je nizinskim područjem (nadmorska visina: cca 80-95 m n.m.) Panonije - područje sjeveroistočnog dijela BiH, u regiji Posavine (terasa rijeke Save).</p> <p>Područje koje okružuje Luku Brčko predstavljeno je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • urbanim područjem grada Brčko – Projektne komponenta B • industrijskim područjem (postrojenja tvornice ulja “Bimal”, žitne industrije “Žitopromet” i “Studen-Agrana” – rafinerija šećera) – Projektne komponente B i D, • modificirana/ industrijska područja unutar Luke Brčko – Projektne komponente A, C i E • prirodni okoliš– Rijeka Sava i njene obale sa priobalnom vegetacijom – u blizini Projektnih komponenti C i E.
Javni ili posebni sistemi prijevoza	<p>Sistem javnog prijevoza sastoji se od autobusa i pojedinačnih vozila u urbanom području Brčkog. Trenutno Projektne komponente B (industrijska željeznica) presijeca lokalne ceste na kojima se odvija kolni promet i prijevoz putnika.</p> <p>S druge strane, u industrijskom području Luke, nema prijevoza putnika (osim teretnog transporta). Interni sistem prijevoza odvija se u industrijskom području Luke i predstavljen je kolnim prometom (teških kamiona i lakih vozila za transport materijala i tereta). Prema sistematizaciji radnih mjesta, postoji jedan zaposlenik koji nadgleda utovar/ istovar tereta i materijala, kao i kretanje vozila na carinskom terminalu. Kompanija Luka Brčko nema Plan upravljanja saobraćajem.</p> <p>Nema dodatnih površina za pješake niti osiguranih cestovnih prijelaza za pješake. Uočeni su znakovi ograničenja brzine (ograničenje brzine je 40 km/h) kao i drugi prometni znakovi (ograničenje visine za visoka i teška vozila, znak obaveznog zaustavljanja na kapiji, znak za pružni prijelaz preko pristupne ceste itd).</p>
Kulturna baština	Nije identificirana kulturna baština u Projektnom području.
Socio-ekonomski status stanovništva	U skladu sa opservacijama sa terenskog obilaska, životni standard stanovništva Projektnog područja spada u srednju klasu u Bosni i Hercegovini. Ne postoje službeni statistički podaci o socio-ekonomskom statusu stanovništva Projektnog područja.
Ranjive skupine	Do sada nisu identificirane ranjive skupine.
Uključivanje interesnih strana i pitanja zajednice	<p>Za potrebe dobivanja Ekološke dozvole, održana je javna rasprava 03.10.2012. godine. Javnoj raspravi su prisustvovali predstavnici Vlade BD, Luke Brčko i Instituta za zaštitu, ekologiju i informatiku Banja Luka, Inspektorata za zaštitu životne sredine i zainteresirana javnost.</p> <p>Vlada BD objavljuje informacije o projektu i sastancima koji su održani na svojoj web stranici (http://www.bdcentral.net/)</p>

5 IDENTIFIKACIJA I KARAKTERIZACIJA UTJECAJA

Okolišne i društvene utjecaje koji se mogu javiti prikazuje Tabela 2 u nastavku. Trajanje utjecaja je ocijenjeno kao privremeno ili trajno, dok je značaj utjecaja ocijenjen kao mali, umjeren ili veliki.

Netehnički sažetak
Luka Brčko – Okolišna i društvena procjena za EBRD

Tabela 2: Analiza okolišnih i društvenih utjecaja

Problem	Faza relevantna za problem	Utjecaj	Trajanje utjecaja (privremeno/trajno)	Značaj (neznačajan, umjeren, značajan)
Klimatski faktori i klimatske promjene	Izgradnja/ Rad i održavanje	Predloženi Projekt nema potencijal da uzrokuje klimatske promjene niti će utjecati na lokalnu mikroklimu.	-	-
Kvalitet zraka	Izgradnja	Emisije u zrak se očekuju tijekom faze izgradnje, kao posljedica izgaranja fosilnih goriva, što će dovesti do emisije ispušnih plinova iz mehanizacije (ripera, buldožera, bagera itd.). Emisije koje se mogu javiti tijekom faze izgradnje uključuju zagađivače poput sumpornog dioksida (SO ₂), ugljičnog dioksida (CO ₂), ugljičnog monoksida (CO), dušikove okside (NO _x), isparljive organske spojeve (VOC ¹⁷). U slučajevima kada su motori mehanizacije neispravni (zbog lošeg održavanja ili starosti strojeva i vozila), mogu se osloboditi potencijalno štetne emisije. Količine ovih onečišćujućih supstanci ovisit će o duljini rada strojeva i potrošenog goriva. Prašina će također nastajati kao rezultat aktivnosti na gradilištu (iskop zemljanog materijala, kopanje kanala) i za vrijeme istovara građevinskog materijala (tj. fino granuliranih građevinskih materijala). Očekuje se brza disperzije i slijeganje tih zagađivača na području Brčkog, gdje će se provoditi Projekt, što će dovesti do kratkoročnog zagađenja zraka čime će uglavnom biti pogođeni stanovnici urbanog područja Brčkog (dio komponente B Projekta).	Privremeno	Umjeren
	Rad i održavanje	Najznačajniji izvori onečišćujućih supstanci u zrak iz lučkih operacija uključuju emisije od izgaranja iz brodske propulzije i pomoćnih motora i kotlova, te ih uglavnom sačinjavaju SO ₂ , NO _x , CO ₂ , CO, PM i VOC. Trenutne aktivnosti vezane za rad luke (rukovanje robama i materijalima, promet vozilima, brodski promet, utovar/ istovar materijala i kontejnera) uzrokuju ispušne plinove iz dizelskih ili motora na ugalj. Međutim, komponenta B Projekta će dovesti do preusmjerenja transporta iz jednog dijela urbane zone, što će se odraziti u pozitivnim učincima na kvalitet zraka. Aktivnosti tijekom faze održavanja mogu uključivati manje popravke i povremene preglede izgrađenih objekata, što može dovesti do emisije ispušnih plinova iz vozila zbog transporta, ili emisije prašine (primjerice, zbog potrebnih zemljanih radova tijekom faze održavanja). Najviše može utjecati na urbane naseljene dijelove Brčkog (dio komponente B Projekta).	Trajno Privremeno	Umjeren Neznačajan
Buka i vibracije	Izgradnja	Povećani nivoi buke i vibracija se očekuju kao posljedica korištenja alata i mašina za aktivnosti rekonstrukcije i izgradnje što može imati utjecaj na naseljena područja koja su identificirana tijekom terenskog obilaska.	Privremeno	Umjeren
	Rad i održavanje	Izvori buke u lukama uključuju rukovanje robom, promet vozilima i utovar/ istovar kontejnera. Atmosferski uslovi koji mogu imati utjecaj na nivo buke uključuju vlažnost, smjer puhanja vjetra, brzinu puhanja vjetra. Aktivnosti vezane za rad Luke (rukovanje robama i materijalima, promet vozilima, brodski promet, utovar/ istovar materijala i kontejnera) se već odvijaju u Luci i nemaju potencijal da povećaju nivo buke unutar područja Luke.	Trajno	Umjeren

¹⁷ eng. Volatile Organic Compounds

Netehnički sažetak
Luka Brčko – Okolišna i društvena procjena za EBRD

Problem	Faza relevantna za problem	Utjecaj	Trajanje utjecaja (privremeno/ trajno)	Značaj (neznačajan, umjeren, značajan)
		Što se tiče željezničkog prometa kroz urbanu zonu Brčkog, učestalost prometnih vlakova će se povećati. Međutim, predloženi Projekt će vjerojatno dovesti do smanjenja ambijentalne buke zbog planirane modernizacije željeznice i prilaznih cesta te nabave nove lučke dizalice. Povećana razina buke se očekuje tijekom radova na održavanju.		
Kvalitet površinskih i podzemnih voda	Izgradnja	Zagađenje površinskih i podzemnih voda je moguće zbog građevinskih aktivnosti i mogućim lošim rukovanjem opremom što može dovesti do curenja maziva i goriva. Potrošnja vode – voda će se koristiti za miješanje betona kao i za vlaženje površine gradilišta kako bi se izbjeglo stvaranje prašine. Voda će također biti korištena od strane radnika za sanitarne potrebe (WC). Međutim, ova potrošnja neće uzrokovati pritisak na postojeće izvore vode.	Privremeno	Neznačajan
	Rad i održavanje	Voda u rijeci Savi oko područja određenog za vezivanje plovila može sadržavati tragove hemikalija protiv obrastanja boje koje sadrže teške metale ili organometalne biocide za smanjivanje rasta vodenih organizama na plovilima i ulja, masti, druge boje, otapala itd . i na taj način dovesti do promjene fizikalno-hemijskih svojstava vode u Savi. S druge strane, Projektna komponenta C (izgradnja asfaltnog platoa sa drenažom oborinskih voda) će rezultirati boljom kvalitetom površinskih i podzemnih voda. Faza održavanja podrazumijeva aktivnosti slične onima u fazi izgradnje, ali manjih razmjera (onečišćenje površinskih i podzemnih voda je moguće s obzirom na građevinske aktivnosti i moguće loše rukovanje opremom što može dovesti do curenja maziva i goriva).	Trajno	Umjeren
Geomorfologija, geologija i stabilnost terena	Izgradnja	Tijekom faze izgradnje, mogu se očekivati sljedeći utjecaji na geomorfologiju: Uklanjanjem gornjeg sloja tla zbog izvođenja neophodnih zemljanih radova, kopanje kanala i zemljane aktivnosti za gradnju i obnovu djelatnosti, mogu se uzrokovati promjene u geomorfološkim karakteristikama , izazvati pojavu šljunka i izmijenjeni izgled područja.	Trajno	Umjeren
	Rad i održavanje	Kao temeljni materijal, dobro zbijeni pijesak može imati nekoliko problema pod utjecajem prirodnih utjecaja većih razmjera: Utjecaj površinske vode može uzrokovati ispiranje pijeska stvarajući šupljine pod izgrađenim područjem (ceste, betonske ploče, spremišta). Utjecaj potresa može uzrokovati ukapljivanje pijeska što uzrokuje slične probleme kao ispiranje pijeska.	Privremeno	Umjeren
Kvalitet tla	Izgradnja	U područjima gdje će se nalaziti industrijska željeznica i pristupni put, tlo će biti uklonjeno, zbijeno i izravnavano. To će dovesti do gubitka provjetravanja u tlu i gubitak podzemnih živih organizama u površinskom sloju tla. Kvalitet tla također bi mogao biti pod utjecajem od prolivenih opasnih supstanci kao što su ulja iz strojeva.	Trajno	Umjeren
	Rad i održavanje	Tlo je najvjerojatnije zagađeno s ugljikovodicima, uljima, mastima, kemikalijama, otapalima, itd porijeklom iz aktivnosti u luci jer manipulativne površine nemaju vodonepropusni sloj, odgovarajući sistem odvodnje i sistem za pročišćavanje otpadnih voda. Provedba komponente C Projekta će rezultirati pozitivnim efektima za	Trajno	Značajan

Netehnički sažetak
Luka Brčko – Okolišna i društvena procjena za EBRD

Problem	Faza relevantna za problem	Utjecaj	Trajanje utjecaja (privremeno/ trajno)	Značaj (neznačajan, umjeren, značajan)
		očuvanje tla i zaustavit će daljnje ugrožavanje kvaliteta tla.		
Biološki i ekološki resursi	Izgradnja	Nekritična staništa i kozmopolitske vrste mogu biti pogođene tijekom faze izgradnje. Vegetacijski pokrov će biti uklonjen tijekom pripreme za izgradnju industrijske željeznice i pristupne ceste. Okolni vegetacijski pokrov će biti pokriven prašinom. Zbog relativno male veličine područja pod utjecajem izgradnje i rekonstrukcije, ovaj utjecaj se smatra neznačajnim. Građevinski radovi mogu imati privremeni utjecaj na životinjske vrste, jer je buka proizvedena od radova može uznemiriti određene životinjske vrste, koji će tražiti privremeni zaklon izvan zone gradilišta.	Privremeno	Neznačajan
		Izgradnja nove pristupne ceste i industrijske željeznice će izazvati trajno uklanjanje gornjeg biljnog sloja u smislu rezanja, čišćenja i uklanjanja gmlja ili drveća (komponente Projekta B i D).	Trajno	Neznačajan
		Provedba komponente C Projekta će rezultirati poboljšanjem za rijeku Savu i živi svijet u njoj jer će se zaustaviti daljnji negativni utjecaji uzrokovane ispuštanjem otpadnih voda.	Trajno	Značajan
	Rad i održavanje	Utjecaji na žive organizme u fazi rada i održavanja će očekivano biti manji. Trava će se povremeno rezati blizini izgrađene/ rekonstruirane infrastrukture i objekata. Utjecaji mogu biti uzrokovani vibracijama i bukom uslijed nadolazećih vlakova i vozila.	Privremeno	Neznačajan
Krajolik i vizualni aspekti	Izgradnja	Djelomična izmjena krajolika i vizualnih aspekata može se očekivati zbog izgradnje nove infrastrukture i rekonstrukcije u području Luke s neznačajnim utjecajem na krajolik.	Trajno	Neznačajan
Upravljanje otpadom	Izgradnja	Projekt će uključivati stvaranje građevinskog otpada (inertnog zemljanog materijala i zemlje) za vrijeme izvođenja građevinskih radova na novoj infrastrukturi (pristupna cesta i industrijska željeznica). Također će nastajati otpadna ulja i maziva kao posljedica rada strojeva.	Privremeno	Umjeren
	Rad i održavanje	Tijekom faze rada luke nastajat će materijal od aktivnosti čišćenja obale ¹⁸ . Otpadna ulja i maziva će nastajati tijekom održavanja (podmazivanje metalnih dijelova), kao i sve ostale vrste otpada koje se obično javljaju uslijed rada luke.	Privremeno	Umjeren
Javni ili posebni sistemi prijevoza	Izgradnja	Pojava rovova i klizišta se može desiti tijekom izvođenja građevinskih radova poput kopanja kanala i privremenog skladištenja građevinskog materijala, što može ugroziti pješake i sigurnost prometa na cestama (osobito u urbanim područjima Brčkog gdje se odvija lokalni promet). Prometna zagušenja i prepreke na prometnicama (povećani protok prometa, što dovodi do zagušenja i opstrukcije) se mogu desiti tijekom izgradnje nove pristupne ceste i nove industrijske željeznice, posebice	Privremeno	Neznačajan

¹⁸ Kompanija Luka Brčko ne vrši jaružanje pa ne nastaje materijal kao posljedica istog. Kompanija obavlja čišćenje obale pomoću malog čamca i kuka za uklanjanje čvrstog otpada

Netehnički sažetak
Luka Brčko – Okolišna i društvena procjena za EBRD

Problem	Faza relevantna za problem	Utjecaj	Trajanje utjecaja (privremeno/ trajno)	Značaj (neznačajan, umjeren, značajan)
		tijekom isporuke građevinskog materijala na gradilište i skupljanja građevinskog otpada. Neće biti utjecaja na lokalni promet tijekom provedbe građevinskih aktivnosti u području Luke.		
	Održavanje	Određene aktivnosti na održavanju, npr. popravci industrijske željeznice ili pristupne ceste mogu dovesti do usporavanja industrijskog i cestovnog prometa.	Privremeno	Neznačajan
Sigurnost i zaštita na radu	Izgradnja	Utjecaji na sigurnost i zaštitu na radu tijekom izgradnje unutar i izvan područja Luke mogu biti: fizičke opasnosti, kemijske opasnosti, rad u zatvorenim prostorima, izloženost organskoj i anorganskoj prašini i izloženost buci.	Privremeno	Umjeren do značajan
	Rad i održavanje	Utjecaji na sigurnost i zaštitu na radu tijekom rada i održavanja odnose se na svakodnevne aktivnosti u Luci mogu biti: fizičke opasnosti, kemijske opasnosti, rad u zatvorenim prostorima, izloženost organskoj i anorganskoj prašini i izloženost buci.	Trajno	Umjeren
Zdravlje i sigurnost lokalnih zajednica	Izgradnja	Građevinski radovi na gradilištima izvan područja Luke (željeznica i pristupna cesta) izvodit će se u gradskim i prigradskim područjima, čime se potencijalno utječe na zdravlje i sigurnost zajednice. Glavni zdravstveni i sigurnosni rizici za zajednicu su fizičke opasnosti, zatvoreni prostorima, izloženost prašini i izloženost buci	Privremeno	Umjeren do značajan
	Rad i održavanje	Zajednice mogu biti pod utjecajem tijekom svakodnevnog rada Luke Brčko, koja je od privatnih kuća odvojena samo metalnim žičanom ogradom. Ova blizina podrazumijeva da je Luka odgovorna za pravilno upravljanje saobraćajem, emisije u zrak, emisije buke, potencijalne požare i izlivanje koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje zajednice. Takvi utjecaji uključuju fizičke opasnosti, kemijske opasnosti, izloženost organskim i anorganskim prašinama i izloženosti buci.	Trajno	Umjeren
Eksproprijacija zemljišta	Prije izgradnje	Projekt zahtijeva otkup niza parcela (bez izgrađenih objekata) za potrebe komponente B Projekta - rekonstrukcija industrijskog kolosijeka između Luke Brčko i željezničke stanice Brčko Novo i rekonstrukcija poveznice sa industrijskom zonom. Ne postoji procjena broja ovih parcela do danas. Aktivnosti otkupa zemljišta nisu službeno pokrenute. Pripremne aktivnosti pokrenute su u martu 2016. godine prijedlogom za dobivanje ovlaštenja za obavljanje pripremnih aktivnosti koji podnosi Pravobranilaštvo Brčko distrikta BiH Odjeljenju za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove, u skladu sa <i>Zakonom o eksproprijaciji nekretnina u BD</i> . U julu 2016. godine, postupak je obustavljen zbog dugotrajnih i složenih postupaka koji uključuju parcelaciju zemljišta i postojanje hipoteka na pojedine parcele.	Trajno	Značajan
Uslovi stanovanja lokalnih zajednica	Izgradnja	Ovi utjecaji će očekivano biti privremenog karaktera i odnose se na smetnje po okolne zajednice poput privremenog ograničenja pristupa, povećane buke zbog rada strojeva, povećane prašine, itd, kao što je detaljnije opisano pod utjecajima vezanim za kvaliteta zraka, buku i vibracije.	Privremeno	Umjeren

Netehnički sažetak

Luka Brčko – Okolišna i društvena procjena za EBRD

Provedba Projekta doprinjet će poboljšanju okolišnih i društvenih uslova te će imati pozitivne učinke - prednosti za transport i razvoj Brčkog i BiH. Ključne okolišne i društvene prilike Projekta uključuju:

- Projektna komponenta C (Izgradnja asfaltnog platoa sa drenažom oborinskih voda) će rezultirati u poboljšanju kvaliteta površinskih i podzemnih voda te benefitima u očuvanju tla i zaustavit će daljnju degradaciju zemljišta (sprječavanje zagađenja)
- premještanje dijela željezničkog transporta izvan urbane zone (Projektna komponenta B koja uključuje uklanjanje dijela željezničke pruge)
- rekonstrukcija/ sanacija industrijske željeznice će poboljšati veze i doprinjet će bržem transportu između Brčkog i Luke Brčko s drugim gradovima na državnom i regionalnom nivou (što će potaknuti društveno-gospodarski razvoj ovog područja)
- učinkovitiji i sigurniji željeznički transportni sistem kroz smanjenje vremena prijevoza
- poboljšan željeznički transportni sistem, dostupnost i komunikacija
- izgradnja potrebne infrastrukture u industrijskoj zoni Luke Brčko
- benefiti za industrijski sektor i razvoj industrijske aktivnosti zbog poboljšanih veza i pouzdanosti su povezani sa smanjenjem vremena čekanja tereta i smanjenjem vremena transporta i povećanjem kapaciteta industrijske željeznice
- smanjenje buke
- smanjenje emisija u zrak.

6 UPRAVLJNE UTJECAJIMA I PROBLEMIMA, MONITORING I NADGLEDANJE

Razvijene su mjere ublažavanja na temelju načela hijerarhije ublažavanja, odnosno mjere su razvijene kako bi se izbjegli trajni okolišni i društveni utjecaji od samog početka aktivnosti na Projektu, a ako to nije moguće, kako bi se provele dodatne mjere da bi se smanjili, ublažili i, kao posljednji izbor, nadoknadili svi mogući zaostali štetni utjecaji (Tabela 3).

Građevinske aktivnosti vezane za ovaj Projekt će izvoditi treća lica (izvođači radova); stoga će odgovarajuće mjere definirane ovim Izvještajem morati primjenjivati Vlada BD (putem uključivanja u provedbu Projekta Tima za implementaciju projekta - TIP) / Izvođača radova kako bi se smanjili utjecaji koji su vjerojatni da će se pojaviti tijekom provedbe Projekta. Izvođači će biti odgovorni za provedbu mjera ublažavanja tijekom izgradnje, dok će TIP biti zadužen za nadzor provedbe tih mjera.

Mjere ublažavanja je potrebno primjenjivati u fazi prije izgradnje, fazi izgradnje i fazi rada i održavanja, kao što prikazuje Tabela 3 .

Bit će potrebno izraditi sljedeće planove upravljanja u fazi prije izgradnje i morat će ih primijeniti Izvođači radova tijekom faze izgradnje:

- **Plan organizacije gradilišta (POG)**¹⁹ koji definira organizaciju pripremnih radova, organizaciju gradilišta tijekom i nakon izgradnje, te shemu projekta, a uključuje mjere za obaveznu HTZ opremu, prvu medicinsku pomoć, identifikaciju opasnosti projekta, rizika na gradilištu koje treba uzeti u obzir i organizaciju upravljanja gradilišta. On pokriva mjere zaštite i sigurnosti na radu i mjere zaštite od požara i eksplozije, kao i preliminarne aktivnosti u slučaju izbijanja požara. Ovaj Plan sadrži i mjere vezane za upravljanje i odlaganje građevinskog otpada, s posebnim naglaskom na upravljanje opasnim otpadom. POG također uključuje mjere za ublažavanje sljedećih okolišnih i društvenih pitanja: kvalitet zraka, upravljanje bukom i vibracijama, upravljanje kvalitetom tla i vode, upravljanje opasnim materijalima, mjere u slučaju izlivanja, pripravnosti u slučaju nužde, upravljanje saobraćajem, upravljanje žalbama za zainteresirane strane, upravljanje kulturnim naslijeđem, upravljanje saobraćajem kojim se definira protok saobraćaja tijekom izvođenja građevinskih radova s naglaskom na sigurnost u saobraćaju.

Osim toga, Izvođač radova angažiran na izradi projektne dokumentacije dužan je izraditi **Plan zaštite od požara i eksplozije** i **Plan upravljanja građevinskim otpadom** za otpad čije je odlaganje propisano posebnim zakonima.²⁰ Mjere sadržane u ovim planovima bit će prenesene u POG.

Prije faze rada i održavanja, Vlada BD treba osigurati da se izradi **Okolišni i društveni plan upravljanja za fazu rada (ODPUFR)** koji uključuje mjere ublažavanja za sljedeće aspekte: upravljanje otpadom, upravljanje kvalitetom zraka, upravljanje bukom, mjere u slučaju izlivanja, pripravnosti u slučaju nužde, upravljanje saobraćajem i upravljanje zdravljem i sigurnošću.

Monitoringom će se osigurati da se Projektne aktivnosti prate i izvještavaju na adekvatan način.

¹⁹ U skladu sa zahtjevima *Zakona o sigurnosti i zaštiti zdravlja radnika na radu* (Službeni glasnik BD BH, br. 20/13), *Pravilnik o zaštiti na radu u građevinarstvu* (Službeni list SFRJ, br. 42/68 i 45/68) i *Zakona o prostornom planiranju i građenju* (Službeni glasnik BD BH, br. 17/08)

²⁰ Član 77 *Zakona o prostornom planiranju i građenju* (Službeni glasnik BD BH, br. 17/08)

Netehnički sažetak

Luka Brčko – Okolišna i društvena procjena za EBRD

Tabela 3: Okolišne i društvene mjere ublažavanja

Br.	Problem	Mjere ublažavanja
MJERE U FAZI PRIJE IZGRADNJE		
1.	Utjecaji na kvalitet zraka	<ul style="list-style-type: none"> Izrada Plana organizacije gradilišta (POG) koji će uključivati mjere ublažavanja za fazu izgradnje
2.	Utjecaji od buke i vibracija	
3.	Utjecaji na kvalitet i količinu površinskih i podzemnih voda	
4.	Utjecaji na geomorfologiju	
5.	Utjecaji na kvalitet tla	
6.	Utjecaji na korištenje zemljišta	
7.	Utjecaji na biološke i ekološke resurse	
8.	Utjecaji na krajolik i vizualne aspekte	
9.	Utjecaji na sigurnost u saobraćaju i lokalni saobraćaj	
10.	Utjecaji od neadekvatnog upravljanja otpadom	
11.	Eksproprijacija zemljišta	<ul style="list-style-type: none"> Izrada i implementacija Plana o otkupu zemljišta (POZ) u skladu sa domaćim zakonima i EBRD PZ 5.
12.	Uslovi stanovanja lokalnih zajednica	<ul style="list-style-type: none"> Informiranje lokalne zajednice unaprijed o opsegu, trajanju i vremenu radova prije početka građevinskih radova u skladu s Planom uključivanja interesnih grupa (PUIG) Izrada (POG) koji pokriva mjere o zaštiti zdravlja i sigurnosti zajednice
13.	Utjecaji na zdravlje i sigurnost	<ul style="list-style-type: none"> Izrada (POG) koji pokriva mjere o zaštiti na radu, upravljanju u slučaju požara i eksplozije, pripravnosti u slučaju nužde itd.
MJERE U FAZI IZGRADNJE		
1.	Utjecaji na kvalitet zraka	<ul style="list-style-type: none"> Provedba POG i mjera ublažavanja propisanih Ekološkom dozvolom koje uključuju mjere zaštite kvaliteta zraka Strojevi i vozila koja se koriste u građevinskim aktivnostima moraju posjedovati upotrebne/ radne dozvole Strojevi i vozila moraju imati instalirane katalizatore za smanjenje emisije čađi Vozila moraju biti redovito održavana Oprema i strojevi moraju se gasiti kada nisu u upotrebi Potrebno je koristiti visoko - kvaliteta fosilna goriva (s niskim postotkom sumpora i olova) kao pogonsko gorivo za strojeve i opremu Pijesak i šljunčani materijali moraju se prevoziti u pokrivenim kamionima
2.	Utjecaji od buke i vibracija	<ul style="list-style-type: none"> Provedba POG i mjera ublažavanja propisanih Ekološkom dozvolom koje uključuju mjere zaštite od buke i vibracija Ograničenje radova na dnevni period u zonama stanovanja Oprema i strojevi moraju se gasiti kada nisu u upotrebi Smanjiti trajanje radova čišćenja gradilišta Strojevi moraju posjedovati upotrebne/ radne dozvole U slučaju pritužbe na buku od strane lokalnog stanovništva, ograničiti istodobno korištenje strojeva koji stvaraju buku od 70 dB Strojevi i vozila koja se koriste u građevinskim aktivnostima moraju posjedovati upotrebne/ radne dozvole
3.	Utjecaji na geomorfologiju	<ul style="list-style-type: none"> Provedba POG i mjera ublažavanja propisanih Ekološkom dozvolom koje uključuju mjere za upravljanje kvalitetom zemljišta, upravljanje opasnim materijalima i procedurama u slučaju izlivanja Potrebna je kontrola tijekom zemljanih radova (iskop i formiranje rovova) kako bi se osiguralo održavanje stabilnosti terena Gornji sloj iz pozajmišta materijala potrebno je sačuvati i ponovo iskoristiti u zatrpavanju iskopa Iskop i zatrpavanje pozajmišta i njihovih okolnih područja potrebno je

Netehnički sažetak

Luka Brčko – Okolišna i društvena procjena za EBRD

Br.	Problem	Mjere ublažavanja
		<p>vršiti na okolišno prihvatljiv način</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neophodna je ugradnja struktura za drenažu kako bi se osigurao pravilan odvod vode (naročito za Projektnu komponentu C)
4.	Utjecaji na kvalitet i količinu površinskih i podzemnih voda	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba POG i mjera ublažavanja propisanih Ekološkom dozvolom koje uključuju mjere za upravljanje opasnim materijalima • Vozila i strojeve potrebno je redovito održavati kako bi se spriječilo curenje • Racionalno korištenje vodnih resursa • Praćenje potrošnje vode
5.	Utjecaji na kvalitet tla	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba POG i mjera ublažavanja propisanih Ekološkom dozvolom koje uključuju mjere za upravljanje kvalitetom zemljišta, opasnim materijalima i mjere u slučaju izlivanja • Vozila i strojeve potrebno je redovito održavati kako bi se spriječilo curenje • Uklonjeno zemljište potrebno je ponovo iskoristiti za obnovu gradilišta nakon završetka aktivnosti izgradnje/ rekonstrukcije • Neophodna je ugradnja struktura za drenažu kako bi se osigurao pravilan odvod vode za Projektnu komponentu C
6.	Utjecaji na biološke i ekološke resurse	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba POG i mjera ublažavanja propisanih Ekološkom dozvolom koje uključuju mjere za adekvatno upravljanje građevinskim otpadom (PUGO treba zabraniti odlaganje građevinskog otpada na obale rijeke Save), mjere za upravljanje opasnim materijalima i mjere u slučaju izlivanja • Sprječavanje i kontrola prolijevanja ulja, goriva i hemikalija • Kretanje strojeva i opreme na području oko regionalne ceste treba biti izvedeno na okolišno prihvatljiv način i bez nepotrebnog kretanja na okolnim područjima • Očistiti okolnu vegetaciju od preostale prašine i blata • Rekultivacija i restauracija okolnih područja u blizini gradilišta u smislu obnove vegetacijskog pokrova, posebno za komponente Projekta B i D
7.	Utjecaji na krajolik i vizualne aspekte	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba POG i mjera ublažavanja propisanih Ekološkom dozvolom • Obnova iskopanih područja s autohtonim biljnim vrstama
8.	Utjecaji od neadekvatnog upravljanja otpadom	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba POG i mjera ublažavanja propisanih Ekološkom dozvolom koje uključuju mjere za adekvatno upravljanje građevinskim otpadom (PUGO treba zabraniti odlaganje građevinskog otpada na obale rijeke Save), i adekvatno upravljanje i odlaganje drugih vrsta otpada, naročito opasnog otpada, kako bi se osiguralo ispravno odvajanje otpada, privremeno skladištenje otpada i konačno odlaganje od strane ovlaštene kompanije
9.	Akcidentne situacije	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba POG što uključuje obaveznu HTZ opremu, prvu medicinsku pomoć, identifikaciju opasnosti projekta i rizika na gradilištu koje treba uzeti u obzir. Obuhvaća i mjere zaštite na radu, mjere zaštite od požara i eksplozije, i preliminarne aktivnosti u slučaju izbijanja požara, mjere u slučaju izlivanja, pripravnosti u slučaju nužde kako bi se osiguralo odgovarajuće skladištenje i rukovanje opasnim materijama, uključujući ugljikovodike, boje itd
10.	Utjecaji na sigurnost u saobraćaju i lokalni saobraćaj	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba POG i mjera za upravljanje saobraćajem • Ravnanje terena kako bi se spriječila pojava jama i klizišta • Potrebno je postaviti odgovarajuće znakove upozorenja tijekom građevinskih radova, naročito u urbanim područjima (Projektna komponenta B) • Provedba PUIG, naročito odredbi koje se odnose na pružanje pravodobnih informacija građanima putem medija o predstojećim građevinskim radovima, očekivanom trajanju radova, alternativnim rutama, itd.
11.	Utjecaji na zdravlje i sigurnost	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba POG i mjera za sigurnost i zaštitu na radu te zdravlje i sigurnost zajednice
12.	Uslovi stanovanja lokalnih	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba POG i mjera za upravljanje saobraćajem, mjera zaštite od

Netehnički sažetak

Luka Brčko – Okolišna i društvena procjena za EBRD

Br.	Problem	Mjere ublažavanja
	zajednica	buke i vibracija i mjera za zdravlje i sigurnost zajednice <ul style="list-style-type: none"> • Pružanje pravovremenih informacija građanima o svim očekivanim poremećajima i smetnjama u skladu sa PUIG
MJERE U FAZI RADA/ ODRŽAVANJA		
1.	Upravljanje okolišnim i društvenim pitanjima tijekom rada i održavanja	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada i provedba ODPUFR koji uključuje mjere ublažavanja za sljedeće aspekte: upravljanje otpadom, upravljanje kvalitetom zraka, upravljanje bukom, mjere u slučaju izlivanja, pripravnosti u slučaju nužde, upravljanje saobraćajem i upravljanje zdravljem i sigurnošću
2.	Utjecaji na kvalitet zraka	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba ODPUFR koji uključuje mjere ublažavanja za kvalitet zraka • Strojevi i vozila koja se koriste u aktivnostima održavanja moraju posjedovati upotrebne/ radne dozvole • Strojevi i vozila moraju imati instalirane katalizatore za smanjenje emisije čađi • Potrebno je koristiti visoko - kvaliteta fosilna goriva (s niskim postotkom sumpora i olova) kao pogonsko gorivo za strojeve i opremu
3.	Utjecaji od buke i vibracija	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba ODPUFR
4.	Utjecaji na biološke i ekološke resurse	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba ODPUFR
5.	Akcidentne situacije	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba ODPUFR koji uključuje mjere zdravlja i sigurnosti
6.	Utjecaji na sigurnost u saobraćaju	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba ODPUFR koji uključuje mjere za upravljanje saobraćajem • Potrebno je postaviti odgovarajuće znakove upozorenja tijekom radova na održavanju, naročito u urbanim područjima (Projektna komponenta B)
7.	Utjecaji na zdravlje i sigurnost	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba ODPUFR koji uključuje mjere zdravlja i sigurnosti

7 ZAKLJUČAK

Tijekom provedbe ovog Projekta, Vlada BD treba ispuniti zahtjeve iz lokalne legislative, EBRD i EU zahtjeve i zakonodavstvo koji se odnose na okoliš, društvo, zdravlje i sigurnost, kao što je definirano u Okolišnim i društvenim akcionim planom (ODAP) kojeg u potpunosti mora provesti Vlada BD. Provodit će se oni propisi/zahtjevi koji imaju strožije kriterije (bilo lokalni, EBRD ili EU) kako bi se osigurala zaštita okoliša i zdravlja u zajednici i sigurnost.

8 KOMUNICIRANJE S JAVNOŠĆU

Kontakt informacije za upite i žalbe vezane za Projekt:

Kontakt informacije za upite i žalbe:
Tim za implementaciju Projekta, Vlada BD
Adresa: Bulevar mira 1, 76100 Brčko
Tel.: +387 49 240-600
Web adresa: www.bdcentral.net

Vlada BD namjerava objaviti sljedeću dokumentaciju i informacije koji se odnose na Projekt:

- ovaj Netehnički sažetak (NTS)
- Plan učešća interesnih grupa (PUIG)
- Okolišni i društveni akcioni plan (ODAP)
- Sažetke Izvještaja o monitoringu i sažetke Godišnjih okolišnih i društvenih izvještaja
- informacije o zdravstvenim i sigurnosnim rizicima u zajednici i utjecajima i novostima vezanim za napredak u provedbi Projekta
- Žalbeni obrazac za Projekt i Formalni zahtjev za pristup informacijama
- Plan otkupa zemljišta.

Dokumenti će biti dostupni na lokalnim jezicima (i na engleskome,) odmah nakon početka Projekta na web stranici Vlade BD (<http://www.bdcentral.net/>) kao i u štampanome obliku u Vladi BD na sljedećoj adresi:

Vlada Brčko Distrikta
Adresa: Bulevar mira 1,
Adresa: Ulica Lučka bb, 76100